basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2025

KWAZULU-NATAL

PUNTE: 40

TYD: 1½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 13 bladsye.

Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. MOENIE probeer om die hele vraestel te lees nie. Raadpleeg die INHOUDSOPGAWE op die volgende bladsy en merk die vraagnommer oor die teks wat jy hierdie jaar bestudeer het. Lees hierdie vraag aandagtig deur voor jy dit beantwoord.

2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

   AFDELING A: Drama (40)
   AFDELING B: Kortverhale (40)

3. Beantwoord die vrae in EEN van die afdelings:

   AFDELING A: DRAMA
   Beantwoord die vrae oor die drama *(Perdekrag)* wat jy bestudeer het.

   OF

   AFDELING B: KORTVERHALE
   Beantwoord die vrae oor AL TWEE kortverhale wat jy bestudeer het.

4. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling noukeurig.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat 'n reël oop ná elke antwoord.

7. Voorgestelde tydsindeling:

   AFDELING A: 90 minute

   OF

   AFDELING B: 90 minute

8. Skryf netjies en leesbaar.

INHOUDSOPGAWE

Kies SLEGS die afdeling wat jy bestudeer het.

AFDELING A: DRAMA **Beantwoord slegs die EEN vraag.**		
VRAAGNOMMER	**PUNTE**	**BLADSYNOMMER**
1. *Perdekrag*	20	4
OF		
AFDELING B: KORTVERHALE **Beantwoord AL TWEE kortverhale.**		
2. "Lugspieëling"	20	9
EN		
"Soldate in wit klere"	20	11

AFDELING A: DRAMA

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

VRAAG 1: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS A

WILMA:	Dè, vat nou. Ons het nie heeldag tyd nie.
LUCKY:	*(Lucky beduie met groot gebare hoe hy weier.)* No way, José. *(Wilma hou die hooivurk steeds na hom uit.)*
WILMA:	Is jy nou klaar? *(Lucky kyk rond asof hy vasgekeer is.)* Ek sê, kom hier. Dè. Vat.
LUCKY:	Niemand het gesê ek gaan shit rondstoot nie!
WILMA:	Wat het jy dan gedink kom jy hier doen?
LUCKY:	Ek doen nie shit nie. No bleddie way! Lucky Mhlope vat nie crap van niemand nie. *(Wilma staan rustig terwyl Lucky 'n vloermoer gooi. Binki konsentreer met moeite op die saal. Wilma haal 'n selfoon uit haar sak en skakel rustig.)*
WILMA:	*(Praat op die foon).* Hallo. Dis Wilma Botes van Silwerkloof Stalle. Ja, dis oor Lucky.

1.1 "Ons het nie heeldag tyd nie." (Reël 1)

1.1.1 Op watter dag van die week moes Lucky by Silwerkloof Stalle werk? (1)

1.1.2 Waarom moes Lucky by hierdie plek werk? (1)

1.1.3 Met wie praat Wilma op die foon? (1)

1.1.4 Wat het Lucky gedoen nadat Wilma op die foon gepraat het? (1)

1.2 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (1.2) en die letter (A–D) neer.

"Lucky Mhlope vat nie crap van niemand nie." (Reël 9 en 10)

Dit beteken dat ...

A Wilma nie die waarheid praat nie.
B sy ma vir hom goeie maniere geleer het.
C hy hom nie sal laat voorsê deur ander mense nie.
D Lucky gewoonlik doen wat ander vir hom vra om te doen. (1)

1.3 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Binki het vir Lucky <u>boontjies</u> gebring om te eet. (1)

1.4 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.4.1 en 1.4.2) en die antwoord neer.

Die tema van hierdie drama is dat perde mense kan help om (1.4.1) (positief te verander/hard te werk). Een van die lesse wat Lucky geleer het, is om nie mense te (1.4.2) (oordeel/help) voordat jy hulle regtig ken nie. (2)

1.5 Die karakters se woorde sê vir ons hoe die karakters voel.

Kies die emosie uit KOLOM B wat by die karakter se woorde in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (1.5.1 tot 1.5.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.5.1	" ... dis glad nie so warm nie."	A	Lucky het met Binki gespot.
		B	Binki was hartseer oor haar ma.
1.5.2	"Moet ek aangaan, of kry jy die prentjie in jou klipkop?"	C	Lucky het jammer gevoel vir homself.
1.5.3	"Bangbroek-bybie!"	D	Binki het haar littekens weggesteek, want sy was skaam daaroor.
1.5.4	"Ek is nie ryk en wit nie."	E	Wilma was ongeduldig met Lucky wat gedink het net spoilt brats ry op haar perde.

(4 x 1) (4)

1.6 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die drama gebeur.

- Binki het vir Lucky vertel van hulle huis wat gebrand het.
- Wilma het vir Lucky vertel hoe die perde ander kinders help.
- Lucky het "Sabrina" na "Ma" op Binki se foon verander.
- Lucky is op die perdeplaas afgelaai. (4)

1.7 Waarom is dit verkeerd van Lucky om die hele tyd met Wilma terug te praat? (1)

1.8 Waarom is dit goed dat Lucky geskrik het toe hy hoor Wilma praat op die foon? (1)

1.9 Waarom het jy respek vir Wilma wat rustig bly terwyl Lucky so te kere gaan? (1)

1.10 "Niemand het gesê ek gaan shit rondstoot nie!" (Reël 7)

Waarom laat die skrywer vir Lucky sulke kru taal *(foul language)* gebruik? (1)

EN

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS B

LUCKY: Hei, jy's seker dors. Hier's water. Nuwe water, net vir jou.
(Kaizer laat sy neus in die emmer sak en Lucky vroetel lomp tussen sy ore terwyl hy drink. Wilma links op, gevolg deur Lady Jane wat haar sonder 'n leiband volg. Wilma is verstom as Lucky by Kaizer se stal uitkom en die onderdeur toemaak.)
WILMA: *(Agterdogtig.)* Was jy daar binne by Kaizer?
LUCKY: Ek het vir hom water gevat.
WILMA: Jy't wat gedoen?
LUCKY: Ek sê, ek het gaan kyk of hy dors is.
WILMA: *(Geamuseerd.)* En jy vat toe vir hom water. Soos wanneer 'n mens vir iemand koeldrank gee?
LUCKY: Nou hoe de hel moet ek weet of 'n perd dors is of nie?
(Hy gryp die vurk en begin woes hark. Wilma kyk verbaas na hom.)
WILMA: Kan jy nou meer.
(Binki kom links op met 'n saal en toom wat sy die stoorkamer indra.)
Weet jy wat, Binki? Lucky het vir 'n perd water aangedra.

1.11 Noem TWEE dinge wat Kaizer gedoen het om te wys dat hy kwaad was vir Lucky. (2)

1.12 Waarom het Lucky nie van ryk mense gehou nie? (1)

1.13 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommer (1.13) en die antwoord neer.

"**Soos wanneer** 'n mens vir iemand koeldrank gee?" (Reël 10 en 11)

Hierdie is 'n voorbeeld van (sarkasme/'n vergelyking). (1)

1.14 VOLTOOI die volgende sinne deur elke keer EEN woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommers (1.14.1 tot 1.14.4) en die antwoord neer.

goed;	ma;	maag;	verkeerd;	laptop;	arm;	pa;	selfoon

1.14.1 Lucky kon Wilma nie op haar naam noem nie, want sy ... het hom nie so geleer nie. (1)

1.14.2 Wilma het vir Lucky vertel dat sy ook 'n tipe *community service* doen omdat sy iets ... gedoen het. (1)

1.14.3 Lucky het sy ander naam op Binki se ... ingetik. (1)

1.14.4 Lucky het die littekens op Binki se ... gesien nadat hy haar mou afgeskeur het. (1)

1.15 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (1.15) en die letter (A–D) neer.

Die toneelaanwysing *"Agterdogtig"* in reël 6 beteken dat Wilma ...

A kwaad was vir Lucky.
B agter op die verhoog besig was.
C nie kon glo dat Lucky in Kaizer se stal was nie.
D bang was dat Kaizer weggehardloop het uit sy stal. (1)

1.16 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.16.1 en 1.16.2) en die antwoord neer.

Aan die begin van die drama was Binki (1.16.1) (gelukkig/ongelukkig) omdat Sabrina haar net by Wilma gaan los het. Aan die einde van die drama het sy (1.16.2) (vir haar ma gevra om haar te kom haal/haarself en haar situasie aanvaar). (2)

1.17 Binki is klaar met skool.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

1.18 Die perde het hulle krag gebruik om mense te help.

In KOLOM A word 'n karakter beskryf. Kies uit KOLOM B watter rol die perde in die karakters se lewens gespeel het. Skryf net die vraagnommers (1.18.1 tot 1.18.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		**KOLOM B**	
1.18.1	Binki wou nooit naby die perde kom nie.	A	Die perde het hierdie karakter die kans gegee om vry te kan beweeg.
1.18.2	Wilma het skuldig gevoel oor haar perd.	B	Die perde het hierdie karakter gehelp nadat hy in 'n ongeluk was.
1.18.3	Lucky het skuldig gevoel oor die katjies.	C	Die perde het hierdie karakter kans gegee om ander kinders te help.
1.18.4	Ansie het 'n rolstoel gebruik om oor die weg te kom.	D	Die perde het hierdie karakter gehelp om homself te vergewe *(forgive)*.
		E	Die perde het hierdie karakter gehelp om nie meer bang te wees vir hulle nie.

(4 x 1) (4)

1.19 Voordat Lucky Silwerkloof Stalle toe gekom het, het hy 'n baie verkeerde ding gedoen.

Waarom was dit sleg vir Lucky se ma? (1)

1.20 Toe Lucky op die plaas gekom het, was hy lelik teenoor die perde.

1.20.1 Hoe sou jy anders teenoor die perde opgetree het as jy Lucky was? (1)

1.20.2 Waarom sê jy so? (1)

1.21 In die slot van die drama reageer die perde positief teenoor Lucky en Binki.

Gee 'n voorbeeld van wat die perde gedoen het. (1)

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KORTVERHALE

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

VRAAG 2: *LUGSPIEËLINGS – Myicelie Pienaar*

Beantwoord die vrae oor AL TWEE verhale.

VERHAAL A: LUGSPIEËLING" – Jackie Wolvaardt
EN
VERHAAL B: SOLDATE IN WIT KLERE" – Hannah Bell

VERHAAL A: "LUGSPIEËLING" – Jackie Wolvaardt

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS C

"Ek, ek wou so graag vir meneer-hulle wys ek kan sing en dans en self regkom." Sy trek-trek aan die mini maar die verdekselse ding bly opskuif.

"Los die rok," grom meneer du Patsi en Rosina sit stil. "Jy't jou ouers baie bekommernis op die hals gehaal en vir ons almal 'n hele klomp moeite, maar as jy iets geleer het, is alles nie verniet nie. So, vergeet dit nou, ons maak almal foute en ek dink jy't al genoeg straf gekry met al die ontnugterings, of hoe?"

"Gaan Buster tronk toe?" wil sy na 'n lang stilte weet.

"Ek sou vervlaks so hoop," meneer du Patsi, toet ergerlik vir 'n voetganger wat amper ses meter weg van die kant van die pad in die lang gras loop.

Rosina se oog val op die sonneblomme wat soos goud in die laat son blink ...

2.1 "Ek, ek wou so graag vir meneer-hulle wys ek kan sing en dans en self regkom." (Reël 1)

2.1.1 Wie praat hier met meneer du Patsi? (1)

2.1.2 By watter plek het meneer du Patsi haar gaan haal? (1)

2.1.3 Waarom het meneer du Patsi haar daar gaan haal? (1)

2.1.4 Wat het met haar tas gebeur? (1)

2.2 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Red het Rosina se naam na Blondie verander. (1)

2.3 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.3) en die letter (A–D) neer.

"Rosina se oog val op die sonneblomme ..." (Reël 10)

Dit beteken dat sy …

A so mooi soos die sonneblomme was.
B die sonneblomme raakgesien het.
C baie van sonneblomme gehou het.
D tussen die sonneblomme gestap het. (1)

2.4 Die karakters se woorde sê vir ons hoe die karakters voel.

Kies die emosie uit KOLOM B wat by die karakter se woorde in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (2.4.1 tot 2.4.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.4.1	"Wil jy ons verongeluk,"	A	Die speurder was bang Rosina beland in die moeilikheid.
2.4.2	"My cozzi van die plaas af, ..."	B	Joseph was bekommerd oor sy maat.
2.4.3	" ... gee pad soos in nou dadelik."	C	Die polisievrou het nie jammer gevoel vir Rosina nie.
2.4.4	"Sorry, girlie, that's life."	D	Buster het met Rosina gespot.
		E	Rosina was bang, want Buster het swak bestuur.

(4 x 1) (4)

2.5 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Die polisie het Rosina se vingerafdrukke geneem.
- Die polisie het Buster-hulle gearresteer.
- Joseph het Rosina teen Buster gewaarsku.
- Red het Rosina gegrimeer en haar hare gedoen. (4)

2.6 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.6.1 en 2.6.2) en die antwoord neer.

Die tema van hierdie kortverhaal is (2.6.1) (jaloesie/teleurstelling). Een van die lesse wat Rosina geleer het, is dat 'n mens (2.6.2) (vreemdes nie sommer moet vertrou nie/moet seker maak jy het genoeg geld as jy van die huis af weggaan). (2)

2.7 Waarom was dit verkeerd van Rosina om saam met Buster weg te loop? (1)

2.8 Waarom was dit goed dat meneer du Patsi nie met Rosina baklei het nie? (1)

2.9 Hoe sou jy gevoel het as jy Rosina was en gearresteer is? (1)

2.10 Waarom laat die skrywer Buster lelik praat met en van ander mense? (1)

EN

VERHAAL B: "SOLDATE IN WIT KLERE" – Hannah Bell

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS D

"Dan moet u maar self besluit," sê die dokter. "Ek sal nie verklap nie."

Oom Labu het alleen teruggery plaas toe. Hy moes nou nog meer op die uitkyk wees vir tekens van die vyand. Sy hart was swaar in sy binneste, oor Nevil, oor die oorlog.

Hy het die werk op die werf afgehandel en toe huis toe gegaan. In die huis het hy 'n paar ligte aangeskakel. Hy het seker gemaak dat die vensters en deure dig is. Die Agric-Alert het op sy plek in die eetkamer gestaan, maar sou hy die Weermag kon ontbied noudat hy hulle streng reël om nie alleen te bly nie, verontagsaam het?

Toe begin die onrus hom beetpak. Hy het heen en weer deur die huis gestap, 'n landboutydskrif probeer lees en weer neergesmyt. Buite het dit gedreun en die reën het neergestort.

2.11 VOLTOOI die volgende sinne deur elke keer EEN woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommers (2.11.1 tot 2.11.4) en die antwoord neer.

Vrydagmiddag; hospitaal; buurman; Koelkamers; beeste; Sondagaand; bestuurder; bokke

2.11.1 Die ... het Nevil na die plaas toe gestuur om oom Labu te help. (1)

2.11.2 Dit was ... en oom Labu móés teruggaan plaas toe. (1)

2.11.3 Oom Labu moes gaan kyk of die ... in hulle slaapkampe gejaag is. (1)

2.11.4 Die volgende dag het die kaptein die nuus gebring dat oom Labu se ... doodgeskiet is. (1)

2.12 Noem TWEE tekens van die vyand waarvoor oom Labu moes uitkyk. (2)

2.13 Waarom is die omgewing om Wanedzi 'n "warm" gebied genoem? (1)

2.14 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommer (2.14) en die antwoord neer.

"Toe begin **die onrus hom beetpak**." (Reël 8)

Hierdie is 'n voorbeeld van ('n vergelyking/personifikasie). (1)

2.15 Die dinge wat mense doen, het gevolge.

Kies die gevolg uit KOLOM B wat by die inligting in KOLOM A pas. Skryf net die vraagnommers (2.15.1 tot 2.15.4) en die letter (A–E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.15.1	Nevil het gedink die medisyne sou hom gesond maak.	A	Oom Labu het niks oorgekom nie.
		B	Almal het gesien dat die spore al om oom Labu se huis gelê het.
2.15.2	Oom Labu was bang dat hulle nie oor die naweek 'n dokter sou kry nie.	C	Hy het aanhou werk en nie gekla nie.
2.15.3	Die vegter moes vir die kaptein wys waar hulle die vorige nag was.	D	Oom Labu was betyds om die werkers te betaal.
2.15.4	Daar was soldate met wit klere om oom Labu se huis.	E	Oom Labu het 'n kans gevat en dadelik Fort Victoria toe gery.

(4 x 1) (4)

2.16 Oom Labu het die hele nag op sy knieë gebid.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

2.17 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.17) en die letter (A–D) neer.

"Sy hart was swaar in sy binneste, oor Nevil, ... " (Reël 3)

Dit beteken dat oom Labu baie … was.

A bly
B kwaad
C opgewonde
D bekommerd (1)

2.18 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.18.1 en 2.18.2) en die antwoord neer.

Aan die begin van hierdie verhaal het oom Labu (2.18.1) (raad by ander mense gevra/sy eie planne gemaak). Ná die baie moeilike nag het oom Labu verander en (2.18.2) (besluit dat hy nie langer op die plaas wou wees nie/besef dat hy God in sy lewe nodig het). (2)

2.19 Waarom was dit goed dat oom Labu in die vryheidsvegter se eie taal met hom kon praat? (1)

2.20 Waarom kan ons sê dat die verhaal negatief vir die vryheidsvegters geëindig het? (1)

2.21 "Dan moet u maar self besluit," sê die dokter. "Ek sal nie verklap nie." (Reël 1)

2.21.1 Wat sou jy in hierdie situasie anders as die dokter gedoen het? (1)

2.21.2 Waarom sê jy so? (1)

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40

Kopiereg voorbehou